

یادداشت علمی

گزارش زنجرک *Rhytidodus nobilis* (Hom.: Cicadellidae) از ایران

سعید حیدری^۱، یعقوب فتحی پور^۱، سید ابراهیم صادقی^۱ و جاسک زودو^۲

در بررسی‌هایی که در فصل‌های بهار و تابستان ۱۳۸۲ به منظور تعیین تنوع زیستی حشرات سیستم آگروفارستری صنوبر یونجه در مجتمع تحقیقاتی البرز کرج انجام شد، تعداد زیادی پوره و حشره کامل زنجرک که روی درختان صنوبر فعالیت داشتند، جمع‌آوری و به آزمایشگاه منتقل گردید. پس از بررسی مقدماتی، نمونه‌ها به موزه جانورشناسی کشور لهستان ارسال و توسط نگارنده چهارم تحت عنوان *Rhytidodus nobilis* (Fieber) شناسایی گردید.

قسمت انتهایی زواید ادگوس به صورت واگراست. استیلی فاقد موهای ضخیم، حاشیه پشتی فرق سر دارای یک نوار سیاه رنگ، افراد نر به رنگ سبز مایل به زرد، پیش‌گرده (pronotum) به رنگ قهوه‌ای تیره با نقاط روشن و بال جلویی قهوه‌ای تیره با سه نوار که متشکل از نقاط روشن هستند، می‌باشد. سطح شکمی افراد ماده به رنگ مایل به زرد و سطح پشتی آنها قهوه‌ای مایل به قرمز و اغلب دارای نوارهایی شبیه به خطوط موجود در نرها هستند. طول بدن حشرات کامل نیز ۵/۷-۶/۵ میلی‌متر می‌باشد.

۱- گروه حشره‌شناسی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، صندوق پستی ۲۳۶-۱۴۱۱۵، پست

الکترونیک: heidari_2000@yahoo.com

۲- مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع، تهران

۳- موزه و انستیتو جانورشناسی، آکادمی علوم لهستان

^۴ این یادداشت علمی در تاریخ ۸۲/۹/۱۵ دریافت و چاپ آن در تاریخ ۸۳/۱۱/۱۳ به تصویب نهایی رسید.

Scientific Note

First Report of, *Rhytidodus nobilis* (Hom.: Cicadellidae) from Iran

S. Heidari¹, Y. Fathi-pour¹, S.E.Sadeghi² and J. Szwedo³

In the course of a survey carried out in spring and summer of 2003 to study insect fauna of poplar-alfalfa agroforestry system in Alborz Research Institute in Karaj, a great numbers of nymph and adult Cicadellid leafhoppers feeding on both sides of black poplar, *Populus nigra* L. leaves were collected. The specimens were sent to museum and institute of zoology in Polish Academy of Sciences and identified by the fourth author as *Rhytidodus nobilis* (Fieber).

Apex of processes of aedeagus siverging, styli without thick setae, dorsal margin of vertex with black band. Males are yellowish, pronotum dark brown, with light speckles, hemelytra dark brown, with three bands consisting of fused light spots. Females are ventrally yellowish, dorsally reddish brown, often with traces of bands like those of the males. Adult insects are 5.7 - 6.5 mm in length and feed only on black poplar.

The species are reported for the first time from Iran.

1-Department of Entomology, College of Agriculture, Tarbiat Modarres University, Tehran, Iran, P. O. box 14115-336, E-mail: heidari_2000@yahoo.com

2-Research Institute of Forest and Raangelands, Tehran, Iran

3-Museum and Institute of Zoology, Polish Academy of Sciences, Warsaw, Poland